

Reactie Consultatieverslag Besluit vergelijking buitenlandse rechtsvormen

Amsterdam, 15 oktober 2024

Beste lezer

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de NOB) heeft met belangstelling kennisgenomen van het Consultatieverslag Besluit vergelijking buitenlandse rechtsvormen (hierna: het Consultatieverslag).¹ De NOB begrijpt uit het Consultatieverslag dat het Besluit vergelijking buitenlandse rechtsvormen (hierna: het Conceptbesluit) door de staatssecretaris van Financiën voor advies aanhangig wordt gemaakt bij de Raad van State. De NOB heeft hierin aanleiding gevonden voor de volgende reactie.

1. Inleiding

De NOB heeft dit jaar een aantal keer inhoudelijk gereageerd in het kader van het Conceptbesluit en de wetgeving waarvan dit besluit onderdeel is (Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen en Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling). De NOB heeft gereageerd op de consultatie² welke reactie later is aangevuld.³

Het pakket Belastingplan 2025 dat afgelopen Prinsjesdag is gepubliceerd bevat een onderdeel 'Nazorg Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen'. Ter gelegenheid van het Belastingplan 2025 zijn ook de Beslisnota (2024-0000319885) van 15 mei 2024 "Buitenlandse CV-achtigen die mogelijk als fgr kwalificeren" (Beslisnota 1) en de Beslisnota (2024- 0000372044) van 9 juli 2024 over hetzelfde onderwerp (Beslisnota 2) openbaar gemaakt. De NOB heeft hierin aanleiding gezien tot een reactie als onderdeel van de reactie op het pakket Belastingplan 2025.⁴

---

¹ Verschenen op <https://www.internetconsultatie.nl/rechtsvormvergelijkingsmethode/b1>

² <https://www.internetconsultatie.nl/rechtsvormvergelijkingsmethode/reactie/e7e3daf5-6fe6-4398-bec5-9836970ec68c>

³ <https://www.nob.net/wp-content/uploads/2024/06/NOB-Aanvullende-reactie-conceptbesluit-kwalificatiebeleid-buitenlandse-rechtsvormen.pdf>

⁴ <https://www.nob.net/wp-content/uploads/2024/09/NOB-Bijlage-1C-Reactie-wetsvoorstel-BP25-Aanvullende-reactie-Nazorg-Wet-fiscaal-kwalificatiebeleid.pdf>

Kort na deze reactie is het Consultatieverslag gepubliceerd en is de Nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel Belastingplan 2025⁵ verschenen waarin de antwoorden zijn opgenomen van de door de fracties gestelde vragen (“Kamervragen”). De NOB reageert middels deze reactie op het Consultatieverslag en de beantwoording van de Kamervragen.

2. Reactie consultatieverslag

De NOB constateert dat een aantal opmerkingen uit de NOB-reactie op de consultatie aanleiding heeft gegeven tot aanpassing van het Conceptbesluit. Een voorbeeld hiervan is de door de NOB en andere stakeholders gesignaleerde onduidelijkheid betreffende buitenlandse rechtsvormen die vergelijkbaar zijn met zowel de nv als de bv. Deze onduidelijkheid is volgens het Consultatieverslag in een aangepaste versie van het Consultatiebesluit weggenomen.

De NOB constateert echter dat op één belangrijk onderdeel van het Conceptbesluit nog veel onduidelijkheid en rechtsonzekerheid bestaat. Dit betreft de mogelijke kwalificatie van een personenvennootschap zoals een cv, welke kwalificeert als beleggingsfonds in de zin van art. 1.1. Wft, naar een (niet-transparant en dus belastingplichtig) fonds voor gemene rekening. De NOB heeft in alle bovenstaande reacties aandacht gevraagd voor deze problematiek. Ook door verschillende fracties in de Tweede Kamer is aandacht gevraagd voor deze problematiek en verwezen naar reacties van de NOB. Volgens de NOB en andere stakeholders zijn de zorgen als gevolg van deze problematiek ook na het Consultatieverslag en de beantwoording van de Kamervragen niet weggenomen. Daarom vraagt de NOB opnieuw aandacht voor de gerezen knelpunten. De problematiek laat zich als volgt samenvatten:

Uit de memorie van toelichting bij de Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling alsmede bij de beantwoording van de Kamervragen stelt de staatssecretaris dat zowel onder huidig recht als onder het recht van toepassing per 1 januari 2025 een cv als een fgr in de zin van artikel 2 lid 4 Wet Vpb 1969 kan worden aangemerkt. Ook het Conceptbesluit gaat uit van de mogelijke kwalificatie van een cv als fgr. De NOB twijfelt of dit uitgangspunt juist is en baseert zich daarbij op de wetsgeschiedenis bij artikel 2 lid 4 Wet Vpb 1969⁶ en de decennialange praktijk van kwalificatie van dergelijke beleggings-cv's als besloten of open cv door belastingplichtigen en de Belastingdienst alsmede het gepubliceerde beleid van de Belastingdienst zelf⁷.

---

⁵ Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2025), Nota naar aanleiding van het verslag, p. 66 – 73

⁶ Kamerstukken II 1959/60, 6 000, nr. 3, blz. 17, Kamerstukken II 1961/1962, 6000, nr. 6, blz. 3 en 4, Kamerstukken II 1962/1963, 6000, nr. 9, blz. 5 en 6, Kamerstukken II 1967/68, 6 000, nr. 17, blz. 7-8 en Kamerstukken II 1967/68, 6 000, nr. 17, blz. 8 en 9.

⁷ zie bijlage 1 bij de Brief Staatssecretaris van Financiën van

De NOB acht het zeer ongewenst dat de subjectieve belastingplicht van lichamen mede afhankelijk is van een juridisch uitgangspunt waarvan de juistheid onzeker is. Wat de gevolgen daarvan kunnen zijn is recent gebleken uit het arrest van de Hoge Raad van 14 juni 2024⁸.

Mocht het uitgangspunt dat een cv wel kan kwalificeren als een fgr niettemin juist zijn, dan leidt dit tot aanzienlijke nadelige consequenties.

Op de eerste plaats zullen dergelijke cv's die thans als fiscaal transparant worden aangemerkt met ingang van 1 januari 2025 onderworpen zijn aan de heffing van vennootschapsbelasting. Hiertoe behoren onder andere een groot aantal vastgoed beleggings-CV's waarin door particuliere en institutionele beleggers wordt geïnvesteerd. Het directe gevolg daarvan is dat aan winstbelasting onderworpen vennoten (Vpb of IB (Box 1)) zullen moeten afrekenen over de meerwaarden in de tot 1 januari 2025 aan hen fiscaal toerekenbare vermogensbestanddelen. In overgangsrecht is niet voorzien. Dat klemt temeer omdat de voor de fiscale afrekening benodigde liquiditeit mogelijk niet beschikbaar is. Hieraan gaat de staatssecretaris bij de beantwoording van de Kamervragen geheel voorbij. Daarnaast zal vanaf 1 januari 2025 dubbele belastingheffing optreden als gevolg van de cumulatie van vennootschapsbelasting op het niveau van de cv en de vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting op het niveau van de vennoten van de cv. Vrijgestelde beleggers in de cv (zoals pensioenfondsen) zullen vanaf 1 januari 2025 vennootschapsbelasting verschuldigd zijn over het beleggingsrendement behaald door de cv waarover voor 1 januari 2025 geen vennootschapsbelasting is verschuldigd. Dit kan als gevolg hebben dat pensioenen dienen te worden gekort. Aan deze aanzienlijke negatieve gevolgen gaat de staatssecretaris bij het beantwoorden van de Kamervragen eveneens geheel voorbij.

Op de tweede plaats zullen voor alle cv's en cv-achtigen die op 1 januari 2025 als fgr worden aangemerkt de ongewenste consequenties van het voortbestaan van hybride mismatches optreden, terwijl het wegnemen van die consequenties nu juist het primaire doel is van de nieuwe kwalificatieregels voor personenvennootschappen.

Op de derde plaats ontstaat rechtsonzekerheid bij beleggings-cv's die tot op heden als besloten cv en dus fiscaal transparant zijn aangemerkt (al dan niet met een expliciete goedkeuring van de Belastingdienst). Uitgaande van de visie van de staatssecretaris zou dit ertoe kunnen leiden dat deze cv's reeds in de periode tot 1 januari 2025 onderworpen zijn aan vennootschapsbelasting. Immers, als deze cv's onder de huidige criteria van artikel 2 lid 4 Wet Vpb worden getoetst, zullen deze cv's niet als fiscaal transparant worden aangemerkt omdat het kapitaalbelang van de behorend vennoot doorgaans kan worden overgedragen zonder de voorafgaande unanieme toestemming van de andere vennoten.

---

26 juli 2017, nr. 2017-0000123479, V-N 2017/41.15

⁸ Hoge Raad 14 juni 2024, zaak nr. 21/04201, [ECLI:NL:HR:2024:862](#)

Onder de criteria opgenomen in artikel 2 lid 4 Wet Vpb worden de rechten van deelneming dan als verhandelbaar aangemerkt. De NOB is van mening dat dit toch niet de bedoeling kan zijn en roept de staatssecretaris op te bevestigen dat een cv die onder het huidige artikel 2, derde lid onderdeel c niet als open cv wordt aangemerkt, in ieder geval tot 1 januari 2025, niet als belastingplichtig fgr wordt aangemerkt.

Op de vierde plaats resulteert het door de staatssecretaris voorgestane stelsel erin dat de subjectieve belastingplicht van een cv (als gevolg van kwalificatie als fgr) mede afhankelijk is van het feit of de activiteiten van het lichaam in fiscale zin als beleggen worden aangemerkt. Dit criterium voor subjectieve belastingplicht brengt naar zijn aard rechtsonzekerheid met zich mee door het subjectieve karakter van het criterium. Zo zullen er activiteiten zijn waarvan het niet op voorhand is te zeggen of deze fiscaal gezien als beleggen van vermogen kunnen worden aangemerkt. Daarnaast kunnen de activiteiten van een fonds aan wijziging onderhevig zijn hetgeen dan een wijziging van de fiscale kwalificatie en daarmee de subjectieve belastingplicht met zich mee kan brengen met alle gevolgen van dien (zie hiervoor). Een dergelijk criterium is bovendien internationaal zeer ongebruikelijk, wat ingaat tegen het algemene doel van de nieuwe wetgeving. Ook zou de visie van de staatssecretaris ertoe leiden dat een buitenlands vastgoedfonds dat investeert in Nederlandse onroerende zaken en waarvan de activiteiten (in Nederland of daarbuiten) verder gaan dan beleggen in fiscale zin, in Nederland niet belastingplichtig is.

Overigens vraagt de NOB zich af of het wel juist is dat slechts sprake is van een fgr in de zin van artikel 2 lid 4 Wet Vpb 1969 indien de activiteiten in fiscale zin als beleggen worden aangemerkt, zoals door de staatssecretaris ook bij de beantwoording van de Kamervragen nog eens is bevestigd. De NOB verwijst naar de wetsgeschiedenis waaruit is af te leiden dat ook een fgr waarvan de activiteiten niet slechts als beleggen worden aangemerkt onder de subjectieve belastingplicht van het fgr valt:

“Onderdeel I, letters C en D.

Als binnenlandse belastingplichtigen worden hier geïntroduceerd ‘fondsen voor gemene rekening’, welke worden omschreven in het voorgestelde nieuwe tweede lid van artikel 2. De begripsomschrijving is zo ruim dat hieronder niet uitsluitend vallen de in het voorgaande beschreven open beleggingsfondsen, doch ook die open fondsen welke werkzaamheid mede of uitsluitend een ander terrein bestrijkt dan dat van die beleggingsfondsen. Als anderszins aanwenden van gelden valt bijvoorbeeld te denken aan handel in onroerend goed. Al deze fondsen immers fungeren als zelfstandige grootheden die in concurrentie treden met soortgelijke aan de heffing van vennootschapsbelasting onderworpen lichamen. Als kenmerk van de hierbedoelde fondsen kan nog worden vermeld dat voor het beheer van het fonds, of wel fondsvermogen, een statuut of reglement, veelal genaamd algemene voorwaarden van beheer en bewaring, is opgesteld.”

(Kamerstukken II 1967/68, 6 000, nr. 17, blz. 8 en 9)

De staatssecretaris heeft niet toegelicht waarom op deze duidelijke wetsgeschiedenis geen acht hoeft te worden geslagen. Gegeven deze wetsgeschiedenis is de NOB van mening dat de reikwijdte van de definitie van fgr voor wat betreft de mogelijke werkzaamheden van het fgr mogelijk toch ruimer is dan waarvan de staatssecretaris van uit gaat. De wijziging per 1 januari 2025 van definitie van artikel 2 lid 4 Wet Vpb 1969 ziet niet op de mogelijke werkzaamheden van het fgr.

De NOB constateert bovendien dat de voorgestane kwalificatie van een cv als fgr tot een opmerkelijk verschil in behandeling tussen enerzijds Nederlandse cv's en cv-achtigen zonder rechtspersoonlijkheid en anderzijds cv-achtigen met rechtspersoonlijkheid kan leiden. Dit onderscheid doet zich niet voor ten aanzien van de kwalificatie van een cv-achtige die niet de functie van beleggingsfonds heeft. Cv's en cv-achtigen zonder rechtspersoonlijkheid kunnen kwalificeren als beleggingsfonds in de zin van art. 1.1 Wft, terwijl dit niet het geval is voor cv-achtigen met rechtspersoonlijkheid. Cv-achtigen met rechtspersoonlijkheid kunnen uitsluitend kwalificeren als beleggingsinstelling en beleggingsmaatschappij voor Wft doeleinden. Voorgaande zou er overigens ook toe leiden dat een Nederlandse cv op basis van het huidige civiele recht kan kwalificeren als fgr maar invoering van het Voorontwerp wet modernisering personenvennootschappen dat voorziet in rechtspersoonlijkheid voor cv's ertoe leidt dat een dergelijke cv niet langer kan kwalificeren als fgr. Naar de mening van de NOB is voor het kunnen kwalificeren van cv-achtigen met rechtspersoonlijkheid een wetswijziging noodzakelijk.

De NOB is overigens van mening dat het ingenomen kennisgroepstandpunt 'Buitenlandse personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid aan te merken als fgr'⁹ mogelijk in strijd is met de Wft. Voor toezichtdoeleinden is de toezichthouder bevoegd van de lidstaat waarin de beheerder is gevestigd. In geval van een Nederlandse beheerder van een buitenlandse cv-achtige zal de Wft bepalend zijn voor de kwalificatie als rechtspersoon. In het KG standpunt is ten aanzien van het begrip beleggingsfonds in artikel 1: Wft het volgende opgenomen:

“Een abi die niet is georganiseerd in een rechtsvorm die naar Nederlandse maatstaven vergelijkbaar is met een nv of bv zal daarom kwalificeren als een beleggingsfonds als bedoeld in artikel 1:1 Wft.”

Een dergelijke (ruime) uitleg van het begrip beleggingsfonds is niet in overeenstemming met de Wft. Immers een rechtsvorm met rechtspersoonlijkheid (in voorkomende gevallen ook een cv-achtige) kan uitsluitend kwalificeren als beleggingsinstelling en beleggingsmaatschappij voor Wft doeleinden. Het begrip rechtspersoon moet civielrechtelijk worden uitgelegd, hierbij gaat het erom of het een zelfstandige drager van rechten en verplichtingen is.

---

⁹ Kennisgroepstandpunt van 1 oktober 2024, Buitenlandse personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid aan te merken als fgr, [KG:211:2024:12](#)

Dit volgt ook uit art. 4:37j Wft:

"De juridische eigendom van de activa van een beleggingsfonds wordt gehouden door een entiteit met als enig statutair doel het houden van de juridische eigendom van de activa van een of meer beleggingsfondsen, al dan niet tezamen met het bewaren en administreren van de activa."

Als de beleggingsinstelling zelf activa kan verkrijgen (i.e. een beleggingsmaatschappij is) hoeven de activa niet door een aparte juridisch eigenaar te worden gehouden. Nu de Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling (enkel) verwijst naar het begrip beleggingsfonds als bedoeld in artikel 1:1 Wft (dat wil zeggen de Nederlandse toezichtswetgeving) geldt deze Wft interpretatie ook voor een buitenlandse cv-achtige ook als die niet door een Nederlandse beheerder wordt beheerd en daardoor voor wat betreft het toezicht valt onder de bepalingen van de buitenlandse toezichtswetgeving.

De NOB benadrukt het grote belang van de problematiek, de mogelijke omvang van de (onvoorziene) gevolgen ervan, en de korte tijd die nog rest tot inwerkingtreding van de relevante onderdelen van de Wet fiscaal kwalificatiebeleid rechtsvormen, de Wet aanpassing fonds voor gemene rekening en vrijgestelde beleggingsinstelling en het Conceptbesluit. Bovendien roept deze problematiek vragen op voor bestaande situaties die niemand heeft voorzien.

De NOB begrijpt uit het Consultatieverslag en de beantwoording van de Kamervragen dat de gekozen benadering vooral is ingegeven door uitvoeringstechnische bezwaren aan de zijde van de Belastingdienst en het signaal dat is afgegeven door sommige belanghebbenden dat het wenselijk is dat een cv als fgr zelfstandig belastingplichtig kan zijn. De NOB heeft vanzelfsprekend begrip voor het belang van een voor de Belastingdienst uitvoerbaar belastingstelsel en is er ook mee bekend dat voor bepaalde groepen belanghebbenden het behoud van de niet-transparante kwalificatie van een beleggingsfonds met de rechtsvorm van een cv-achtige wenselijk kan zijn. Dit neem niet weg dat de NOB veel waarde hecht aan kwalitatief goede en duidelijke belastingwetgeving die recht doet aan de gerechtvaardigde belangen van alle belanghebbenden. Het stelsel zoals nu is voorgesteld en zijn weerslag heeft gevonden in het Conceptbesluit en het Consultatieverslag voldoet daar volgens de NOB niet aan.

De NOB stelt voor te werken naar een robuuste en evenwichtige oplossing die recht doet aan de belangen van alle stakeholders en aansluit bij de eigenlijke doelstelling van artikel 2 lid 4 Wet Vpb 1969. Zoals de staatssecretaris bij de beantwoording van de Kamervragen heeft herhaald, is het fgr in de vennootschapsbelasting opgenomen om beleggingsmaatschappijen die als rechtsvorm de naamloze vennootschap (nv) hebben en de 'open beleggingsfondsen' gelijk te behandelen. Gegeven die doelstelling stelt de NOB voor dan ook slechts die personenvennootschappen als fgr te kwalificeren die qua aard en functie voldoende overeenkomst vertonen met bedoelde nv's en personenvennootschappen die het karakter hebben van een 'besloten' beleggingsfonds buiten de definitie van fgr te laten.

Aanvullende reactie op de internetconsultatie Besluit vergelijking buitenlandse rechtsvormen naar aanleiding van het consultatieverslag. Gepubliceerd op 15 oktober 2024.

Voor het onderscheid tussen een 'open' dan wel een 'besloten' beleggingsfonds kan gedacht worden aan criteria zoals de aanwezigheid van bewijzen van deelgerechtigdheid die vrij overdraagbaar zijn zonder dat voor de toetreding van de verkrijger de toestemming van de beheerder is vereist, de mogelijkheid voor participanten elkaars indentiteit te kunnen achterhalen op basis van het op de rechtsvorm toepasselijke recht, het bestaan van bepaalde kwaliteitseisen voor de deelnemers (bijvoorbeeld het zijn van een professionele belegger) of het persoonlijk op naam uitnodigen voor de vergadering van vennoten. Volgens de NOB zijn dit geschikte criteria om open publieke fondsen met min of meer anonieme investeerders te kunnen onderscheiden van personenvennootschappen waar de indentiteit van de participanten van wezenlijke betekenis is van de door middel van een personenvennootschap vormgegeven collectieve belegging.

3. Tot slot

De NOB is uiteraard graag bereid deze reactie nader toe te lichten. Een afschrift van deze reactie wordt op onze website gepubliceerd.

Met vriendelijke groeten,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. Robert van der Jagt

prof. mr. dr. Arco Bobeldijk

Over de NOB

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) is opgericht in 1954. We zijn de beroepsvereniging van universitair opgeleide belastingadviseurs in Nederland en behartigen de gemeenschappelijke belangen van onze leden. We staan voor een excellente beroepsuitoefening door het aanbieden van opleidingen voor onze leden, het toepassen van onze code of conduct en de handhaving daarvan via onafhankelijk tuchtrecht. We vormen de brug tussen leden en maatschappij door de inzet van de bij onze leden aanwezige (praktijk)kennis over de volle breedte van het fiscale terrein. Deze kennis zetten we in om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke debat over belastingen.¹⁰

---

¹⁰ Meer informatie over de Commissie Wetsvoorstellen van de NOB leest u hier:
<https://www.nob.net/nob/commissies/commissie-wetsvoorstellen>.

